

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta

Johdanto

Sisäministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta.

Tausta

Rahapika-arpojen (ns. raaputusarvat) siirryttyä pakollisen tunnistautumisen piiriin vuoden 2024 alussa rahapika-arpaan sisältyvän voiton lunastaminen ei ole enää ollut mahdollista muun kuin sen ostaneen henkilön toimesta. Tämä on samalla estänyt mahdollisuuden ostaa rahapika-arpoja lahjaksi. Eduskunnan hallintovaliokunta käsitteli rahapika-arpojen lahjaksi antamista rahapelijärjestelmän uudistamista koskeneeseen hallituksen esitykseen (HE 16/2025 vp) antamassaan mietinnössä (HaVM 28/2025 vp).

Valiokunnan ehdottamassa ja eduskunnan hyväksymässä lausumassa eduskunta edellytti, että valtioneuvosto selvittää raaputusarpojen lahjaksi antamisen mahdollisuudet viipymättä ja ryhtyy mahdollisesti tarvittaviin lainsäädäntötoimiin.

Sisäministeriö asetti 23.1.2026 esiselvityshankkeen, jonka tehtävänä oli selvittää rahapika-arpaan sisältyvän voiton lunastamisen mahdollisuutta muun kuin arvan ostaneen henkilön toimesta. Sisäministeriö julkaisi 20.4.2026 esiselvityksen (Sisäministeriön julkaisuja 2026:12) rahapika-arpojen voittojen lunastamisesta.

Esiselvityksessä todettiin, että rahapika-arpojen lahjaksi antamisen mahdollistaminen edellyttää arpajaislain ja rahapelilain muuttamista. Esiselvityksessä esitettiin vaihtoehtoisia malleja lainsäädännön muuttamiselle ja arvioitiin niiden vaikutuksia. Esiselvityksessä kuvattiin ja arvioitiin nykytilaa muun ohella sääntelyn, rahapika-arpojen pelaamisen yleisyyden, tuotepiirteiden ja ominaisuuksien, pelaamisesta aiheutuvien haittojen, markkinoinnin, rahapelituottojen ja voiton verotuksen osalta. Esiselvitykseen sisältyi myös hankkeessa kuultujen asiantuntijoiden näkemyksiä mahdollisesta lainsäädännön muuttamisesta.

Sisäministeriö asetti 20.4.2026 lainsäädäntöhankkeen arpajaislain ja rahapelilain muuttamiseksi. Hankkeen tehtävänä on valmistella arpajaislakiin ja rahapelilakiin tarvittavat muutokset rahapika-arpojen voiton lunastamisen osalta siten, että rahapika-arpojen lahjaksi

antaminen mahdollistetaan. Luonnos hallituksen esitykseksi on valmisteltu tässä hankkeessa.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on mahdollistaa rahapika-arpojen eli niin sanottujen raaputusarpojen ostaminen myös niiden lahjoitustarkoituksessa. Rahapeliä tunnistautunutta pelaamista ja voiton lunastamista koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että rahapika-arpajaisissa arpaan sisältyvän voiton voisi lunastaa muu täysi-ikäinen henkilö kuin arvan ostanut henkilö. Arvan ostavan henkilön tulisi voimassa olevan arpajaislain ja 1.7.2027 voimaan tulevan rahapelilain mukaisesti edelleen olla rekisteröity rahapika-arpajaisia toimeenpanevan Veikkaus Oy:n ja jatkossa yksinoikeustoimiluvanhaltijan toimesta pelaajaksi ja ostaa arpa rekisteröityneeksi pelaajaksi tunnistautuneena. Voiton lunastavan henkilön osalta ei edellytettäisi rekisteröintiä, mutta Veikkaus Oy:n ja jatkossa yksinoikeustoimiluvanhaltijan tai sen asiamiehen olisi kuitenkin todennettava, että henkilö on vähintään 18-vuotias.

Vastausohjeet vastaanottajille

Kuka tahansa voi antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään ensisijaisesti antamaan vastaamalla lausuntopyyntöön lausuntopalvelun kautta.

Ohjeet palveluun rekisteröitymiseksi ja palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelun sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet (käyttäjätuki: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministeriöiden tulee lisäksi tallentaa lausuntopalvelussa antamansa lausunto VAHVA-asianhallintajärjestelmään asialle VN/12608/2026.

Jos lausuntoa ei ole mahdollista antaa lausuntopalvelussa, lausunto voidaan vaihtoehtoisesti toimittaa ministeriön kirjaamoon sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo.sm@gov.fi tai postitse osoitteeseen Sisäministeriö, PL 26, 00023 Valtioneuvosto. Kirjaamoon toimitetussa lausunnossa pyydetään mainitsemaan asianumero VN/12608/2026. Lisäksi kirjaamoon toimitettu lausunto pyydetään lähettämään esimerkiksi sähköpostin liitetiedostona Word- tai PDF-muodossa, jotta lausuntoasiakirja ei sisällä tarpeettomia henkilötietoja, kuten yksityishenkilön sähköpostiosoitetta.

Kaikki annetut lausunnot ovat lähtökohtaisesti julkisia viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) mukaisesti. Lausunnot julkaistaan hankkeen julkisilla hankesivuilla (valtioneuvosto.fi/hankkeet, tunnus SM005:00/2026). Yksityishenkilön lausunto julkaistaan kuitenkin hankesivuilla tietosuojaesitystä ainoastaan, jos henkilö tätä kirjallisesti pyytää esimerkiksi lausuntonsa yhteydessä tai sen saateviestissä.

Lisäksi kaikki lausuntopalvelussa annetut lausunnot, mukaan lukien yksityishenkilöiden lausunnot, ovat automaattisesti kaikkien nähtävissä lausuntopalvelussa. Ministeriö ei julkaise kirjaamoon toimitettuja lausuntoja lausuntopalvelussa.

Lausunnossa ei tule ilmoittaa tarpeettomia henkilötietoja. Vaikka yksityishenkilön kirjaamoon toimittamaa lausuntoa ei julkaistaisi verkossa, lausunto on ministeriöltä kaikkien saatavissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään antamaan viimeistään 13.8.2026.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

neuvotteleva virkamies Jukka Tukia, p. 0295 488 573, jukka.tukia(at)gov.fi (18.6.2026 ja 27.7.2026-13.8.2026)

johtava asiantuntija Mikko Cantell, p. 0295 488 380, mikko.cantell(at)gov.fi (22.6.-1.7.2026)

Linkit

<https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM005:00/2026> - Linkki sisäministeriön hankesivulle

<https://intermin.fi/sv/projekt-och-lagberedning/projektsida?tunnus=SM005:00/2026> - Länk till inrikesministeriets projektsidor

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/items/4b75520f-a4fc-4153-b9e8-84316df3e8a4> - Linkki esiselvitykseen rahapika-arpojen voittojen lunastamisesta

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi.pdf](#) - Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arpajaislain 14 §:n väliaikaisesta muuttamisesta ja rahapelilain 28 §:n muuttamisesta

[Utkast till propositionens huvudsakliga innehåll och paragrafer.pdf](#) - Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om temporär ändring av 14 § i lotterilagen och ändring av 28 § i penningsspelslagen

Jakelu:

A-klinikkasäätiö

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Helsingin yliopisto CEACG

Keskusrikospoliisi

Kilpailu- ja kuluttajavirasto

Liikennepalvelukauppiat ry

Palvelualojen ammattiliitto PAM

Peluuri

Poliisihallitus

Päivittäistavarakauppa ry

Sininauhaliitto ry

Sosiaali- ja terveysministeriö / Rahapelien toimeenpanosta aiheutuvien haittariskien ja haittojen arviointiryhmä

Sosped-säätiö
Sovatek-säätiö
Takuusäätiö
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Työ- ja elinkeinoministeriö
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Veikkaus Oy
Verohallinto

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Gerkman Stefan
Sisäministeriö

Tukia Jukka
Sisäministeriö